

FOMENT

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VII.

REUS, dimecres 13 de Novembre de 1912

Núm. 265

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE
LUXOSOS HABITACIONS
QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots les trens — Plassa de Prim - REUS — Telefon núm. 28

SALO DE LECTURA, PIANO Y VISITES
SERVEY DE GRAN LLUIMENT
PERA BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50.--RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON.-TELEFON 76.--BARCELONA.

Tots los dies de 12 a 3 concerts.--Los divendres plat del dia sopa BOULLEBAISSE. Dissapte menú corrent y vegetariá.--Gran menjador pera 500 comensals.--Espléndida illuminació.--Servey esmerat.--Cuyna selecta.--Perruqueria y banys.

FOMENT se ven a Barcelona al kiosco del LICEO Rambla del Centre A Tarragona Kisco de J. Munté, Rambla S. Joan

Moral demosténica

Sé per referencies y vosaltres crec que no ho deveu ignorar, que les regles y les màxims que se guiren en l'administració del poble, aquells homes a qui l'història exalta y la tradició venera, foren lo creure en l'austeritat individual y'l preferir en sos discursos, que ses paraules fossin útils pera la salvació de la patria abans que fossin un entreteixit de trops retòrics y manyagues sensibleries al poble que'ls escolta. Una legió de declamadors y adhuc munyidors del desitg de revolta, s'han escampat y se n'esperen de nous per tot arreu de Catalunya, posposant programes sobre programes que no tenen, ni poden tenir altra virtualitat, que'l de sacrificar energies valioses als minsos triomfs d'unes victories passatgeres que porten darrera d'elles, lo desencoratjament, la fatiga y'l desengany. Y heus aquí lo resultat: nostres oradors, emancipatistes per posa, estan plens de prosperitat y'ns omplen d'ignominia.

Cada dia l'austeritat individual es més escassa y la decadencia colectiva més abundanta. Observem lo gest principal de l'administració pública dels nostres avantpassats y'l de la nostra. No diré res desconegut. La nostra salvació està en nosaltres mateixos.

Nostres avantpassats donaren, ab la constitució dels primitius municipis a la romana, riques fórmules pera'ls actuals municipis britànics, qual constitució son l'orgull de l'Anglaterra; ab lo famos llibre del Consulat de Mar se donaven lleys al tràfec mercant de tot lo món civilisat; ab los Jocs Florals instaurats pel rey Joan I, Castella, Portugal y altres, rebién de Catalunya llissons de literatura; ab lo nostre Dret acreditaven universalment nostra jurispericia y ab la defensa de Bar-

celona contra Felip V, desde'l 1713 a 1714 de seti constant, davant de tot lo món testimoniaren aquells esforsats catalans com se defensa y's mor per la Patria.

Catalunya, mentres fou lliure, tingué abundancia d'homes públics que sense sed de gloria, austerament laborant per ella, l'encimbraren fins als més nobles y liberals llocs que en aquells temps se podia arribar.

Y aquells homes, com a particulars, sabem que eren tan senzills, que fins les cases llurs no's distingien en res o en poca cosa de les cases veïnes. Y pera aquests governants integres, era lo seu deure sagrat fer la prosperitat de la Nació ab que enriquir la familia llur. Sa major profja era, Catalunya rica.

Y entenem per nació rica, no la que té un nucli d'homes riquíssims, sinó la que no té cap home necessitat, pobre. No grans riqueses agombolades en les arques d'uns quants escullits, sinó les riqueses escampades degudament en tots los homes de la Nació.

Tots tenim obligació de defensarla y a la mida de nostres forces, tots per un igual tenim dret y a la mida de nostres necessitats, a gaudir dels seus fruits.

Bufades de noves polítiques y de noves orientacions, homes, més ben dit, de velles polítiques y de fracassades orientacions brunyides ab les gales de la més encarcerada retòrica, han remogut lleugerament l'ambient ciutadà. Més que en l'història política, socialista y particular dels homes, les munions s'embabiequen en la oratoria y en la verbotat.

Y com que l'oratoria y verbotat no té, no pod obtenir altres triomfs que victories passatgeres; lo poble, lo creyent poble va d'aquí y d'allà, de redemptor en redemptor sense lograr res més que decepcions, cansanci y pessimismes despotenciadors al veure defraudades, una darrera l'altra, totes les esperances concebudes a l'encant de la paraula.

Sigui quina sigui la rúa que s'enmeni l'opinió catalana, jo voldria abans que tot, que tothom

estés convensut de que no son paraules florides, ni victories passatgeres lo que salven y milloren los homes y a les patries; sinó la austeritat de l'individu, la confiança en sí mateix y'l coneixement complet y entusiasta d'allà ont comensa y acaba la nacionalitat natura; elements indispensables pera la bona marxa social-jurídica-administrativa dels pobles.

F. PINEDA Y VERDAGUER.

Notes espeleològiques

L'excursió celebrada lo passat diumenge per la Secció Excursionista del Centre de Lectura, va tindre l'alicent d'una doble exploració. Al matí varen visitar los excursionistes les coves situades dins lo tunel de l'Argentera. La boca d'aquestes coves se troba a 500 metres per la part de l'estació de Pradell; afectan la forma d'una llarga galeria, sostinguda per pilastres d'obra, que s'hi bastiren pera major seguretat de la nomenada mina llarga. Aquestes coves venen a esser la clauvera d'aquella serralada, correnthi les seves aigües y desapareguen en la seva profunditat.

A la tarda, desde la Torre de Fontaubella, passant pel camí vell de Falset, a uns dos kilòmetres, varen anar los excursionistes al avenc. La visió de aquella gola monstroosa es veritablement imposant. Té un diàmetre d'uns vint metres y està oberta a una esquerdada vessant de la montanya d'aquell maçís triàssic, lo qual fa que tingui una alçada de 50 metres per la seva part superior y de 30 per l'inferior. Varen preparar-se les escales de corda y tot seguit hi baixaren los més intrépids. Varen arribar al fons, format per grandiosos blocs de roca, comprovant llavors que aquella buidor, per un dels seus costats, baixava encara uns vint metres més, quina paraula a conèixer que allí hi havia una immensa cova que, al ensorrarse, ha format l'actual avench. Desde'l fons es ben enzisador l'espectacle, al veure les parets rublertes de molsa y d'arbrada, entre quin fullatge hi volaven alguns aucells de rapinya. Sense novetat va efectuar-se l'ascensió al pla y una vegada arribat tot lo material espeleològic, s'encaminaren los excursionistes a l'estació del Pradell, retornant a Reus ab lo tren de les 8'28, ben gojosos de les exploracions que acabaven de portar a cap.

F.

LO PLET ENTRE LES MINORIES Y L'ARCADE

MITING PUBLIC

Com diguerem ahir, ans d'ahir tingué lloc al Foment Republicà Nacionalista un important miting públic en lo qual los regidors del nostre partit donaren compte al poble de Reus dels motius que'ls impulsaren a retirar-se de la darrera sessió del Ajuntament.

L'acte comensà a les deu de la nit ab assistència de nombrosíssim públic. Al apareixer los regidors en l'estrado presidencial, foren rebuts ab un fort y sorollós aplaudiment. Hi havia la minoria en pes del nostre partit, regidors senyors Fàbregas, Amigó, Recasens, Cavallé y Barrufet, y'l regidor republicà independent don Manuel Casagolda, qual presència al acte fou saludada ab mostres de simpatia per la concorrencia. Ocupaven la taula presidencial los individus de la Junta Municipal senyors Ravasoll, Pijoan y Loperena.

Comensà l'acte usant de la paraula lo regidor senyor Amigó, qui historiat lo succés a Casa de la Vila en la darrera sessió del Consistori, fent ressaltar l'extraordinari de l'arcalde en no volguer que's llegís un document que ha d'obrar en l'expedient del projecte Caballé, immediata conseqüència de lo qual fou la retirada de la minoria nacionalista republicana secundada pels senyors Casagolda y Llauredó, republicà independent y de la Defensa Social respectivament. Acaba l'orador ponderant l'intolerable atropell de que foren víctimes les minories per l'arcalde, y afirma que està disposat a tot ab los seus companys de Consistori pera redimir a Reus, de un arcalde tan ridícul com don Josep Ciurana y Maijó. (Grans aplaudiments.)

Parla lo senyor Barrufet. Comensadient que ell segurament podrà esser més explícit que'ls seus companys, perquè s'ha pogut proporcionar uns documents a darrera hora que son interesantíssims. Son los documents que soltarem se llegissin en la darrera sessió y qual negativa de l'arcalde motivà la nostra retirada del Ajuntament (Especiació).

Explica que'l prop passat dissapte, a l'endemà de la sessió, se constituí acompanyat de notari a la secretaría de l'Ajuntament ab l'objecte de requerir a que en os del seu dret de regidor y de ciutadà, li exhibissin pera poguerlo examinar, l'expedient del projecte Caballé. Pero que no hi trobà lo secretari y no pogué realisar la diligencia que's proposava; perquè en aquella casa, afirma l'orador, no haventhi lo secretari es com si no hi hagués ningú, doncs ningú sab res de res. (Riattes).

No obstant, avuy, aquesta tarda he pogut veure lo que no vaig poguer veure lo dissapte ni lograr que's llegís en sessió pública. Com havien de llegirho si'l document més important sobre'l qual se fundà la sollicitud d'exempció de subasta, havia desaparegut de l'expedient, no sé com y per quines artimanyes?

Pero'l fet es aquest, afirma l'orador: aquí tinc copia del document aludit y no's cregui que sigui copia de l'original, com fora lo regular, sino d'una altra copia, doncs no hi es l'original en l'expedient de referencia, ha desaparegut. (Sensació). Y junt ab lo document aquest que es un suposat dictamen del canonge Dr. Almera sobre les condicions hidrologiques de Reus y 12 kilòmetres a son entorn—del qual ja'n parlarem perquè hi ha molt que parlarne—tinc copia de l'instancia del senyor arcalde demanant l'exempció de subasta, document interessantíssim per lo melòdramàtic en lo qual s'exposa la situació anguniosa quasi tràgica (riattes) que atravesa nostra població per manca d'aigua.

L'orador llegeix ab dos documents (que no reproduim per la seva extensió y perquè ja'ls publicarem oportunament y degudament comentats) qual lectura comentada pel propi senyor Barrufet produeix en lo públic extraordinaria hilaritat, doncs en ell s'afirmen coses estependes y's veu que per lo que respecta al dictamen del Dr. Almera es un document d'encàrrec, perquè aquest ilustre geòleg omiteix l'existència de la majoria de manantials que toquen a la població y adhuc son dintre d'ella, com lo de la Casa de Caritat, y's desconfia d'estudiar la part N. y S. de la població pera afirmar en conclusió que'l millor manantial y no ja'l millor, sino l'únic, es lo del Mas Caballé, del qual no demostra haverne fet un estudi, doncs s'oblida de consignar la seva distancia de Reus, rendiments y profunditat.

L'orador fa ressaltar l'extraordinaria anomalia de que ara ocupi lo dictamen del doctor Almera un foli en l'expedient que no li pertoca, per haver desaparegut l'original y encara gracies a haver proporcionat dita copia lo senyor arquitecte municipal, doncs aixís ho afirma aquest en comunicat dirigit a l'Arcaidia en lo qual, com a cosa interessant, diu l'arquitecte que'l dictamen del doctor Almera li fon presentat pel senyor Caballé y Goyeneche y que deferint al preo d'aquest senyor, no tingué inconvenient en posarli la firma al peu

fentse seves les afirmacions d'aquell ilustre geòleg.

Tot això, acaba dient lo senyor Barret, ha d'esser objecte d'un detingut examen i investigació, y ja veurem al final de la jornada de qui serà la victòria: si dels partidaris del negoci d'En Caballé y Goyeneche o dels defensors dels interessos de la ciutat. (Gran ovació).

S'aixeca pera parlar lo senyor Recasens y comensa saludant a n'als ciutadans reunits en plebiscit pera sancionar la conducta d'uns regidors que no passen ab que un arcalde de R. O. los atropelli en l'exercici dels seus drets. Vosaltres direu, afirma, si várem fer bé o malament al retirarnos de la sessió. (Bé, bé).

Recordenvos, continua l'orador, del dia de presa de possessió del senyor Ciurana del càrreg d'arcaldé que li ve tan ampla. En aquell dia memorable, tots los partits d'esquerra, tots los qui porten una representació democràtica y republicana a Casa de la Vila, coincidiren en condemnar lo nomenament del senyor Ciurana per arcalde del nostre poble. Tots consideravem allavors, que'l senyor Ciurana era una personalitat d'infima categoria, massa mancat de mèrits y mereixements pera ocupar un càrreg tan alt; y ademés tots convenim en calificar d'insult a Reus que'l Govern hagués nomenat un arcalde n'tramontá d'antecedents carlins.

Doncs bé; ja ho veuen: aquella majoria que junt ab nosaltres execrà lo nomenament del senyor Ciurana pera arcalde de Reus, ara la tenim anant del bras d'aquest senyor al qual presta lo seu apoy decidit. D'això se n'hauria de ressentir la dignitat política dels primers que's dinen republicans y del senyor Ciurana que continua fent de catòlic militant, pero pera això n'haurien de tenir de dignitat política. (Grans aplaudiments).

Nosaltres continuem allà ont erem y serem sempre. Enfront d'un arcalde ab lo qual no'ns hi lliga cap afinitat política, sino molt al contrari, ens en separen irreductibles principis de democràcia y llibertat; enfront d'un arcalde que no correspon al poble de Reus, perque es massa insignificant; enfront d'un arcalde que per vanitat o lo que sigui no deixa la vara davant del requeriment de tot lo que viu y representa en nostra població; enfront d'un arcalde qual dignitat seva, personal, compromet la de Reus, posant telegrams a Madrid que a l'endemà ha de desvirtuar el mateix, fent lo més gros dels ridicules. (Aprovació).

Jo de mi puc dir que vaig sentir una fonda pena y quasi repugnancia lo dia que'm vaig trobar a Madrid al veure que'l senyor Ciurana anava del bras d'uns regidors que's dinen republicans y tots junts compareixien davant de la Conjuració republicana-socialista pera fer lo joc d'En Caballé y Goyeneche. Evidentment, lo senyor Ciurana per Madrid, anant de Ministeri en Ministeri, posava molt poc alt lo nom y'l prestigi de Reus ab la seva manca absoluta de personalitat y de dignitat política. No son aquests los arcaldes que nosaltres ambicionem pera la nostra estimada ciutat. (Aplaudiments).

L'orador dirigeix un salut afectuós al senyor Casagualda, de qui diu que encara que no sigui com se diu vulgarment, «dels nostres», sempre y en tota ocasió s'ha posat al costat dels nacionalistes republicans a Casa de la Vila, sense mires partidistes, quan ha cregut, com en les presents circumstancies, que ens assisteix la raó y está de la nostra part la justícia, y acaba lo senyor Recasens la seva peroració pregant al senyor Casagualda dirigeixi la paraula al públic, expressant la seva opinió sobre lo succés. (Grans aplaudiments).

Lo senyor Casagualda s'aixeca pera parlar y es rebut ab una forta ovació. Comensa dient que agraeix ab tota la ànima les mostres d'afecte y consideració dels seus companys de Consistori, los nacionalistes republicans. Diu que may havia sentit tan goig en un acte públic com lo que's celebra, perque en ell si respira un ambient saníssim de pau, y aixó cal reconeixhe y procla-

marho en honor vostre. Jo estaré sempre al vostre costat, com en la present ocasió, si's tracta de defensar los interessos del nostre poble, lo seu patri- oni colectiu, la causa de la justícia y la llibertat. Y permeteu que acabi les meves paraules prompte, perque no tinc condicions d'orador y es la primera vegada que'm dirigeixo al públic. Vagi a tots lo meu salut ab aqueix crit; Visca lo republicanisme honrat! (Gran ovació).

Va pera parlar En Pere Cavallé y es rebut ab un fort aplaudiment que dura llarga estona.

Comensa recullint les manifestacions del senyor Casagualda y diu que elles reconforten l'ànima després del llarg periode de lluita pera la redempció del nostre poble, en la qual hi esmercen los nacionalistes republicans tot lo seu entusiasme, tota la seva fe, totes les seves energies, arribant fins a dolorosos sacrificis.

Vé per primera vegada un element foraster a la nostra entitat política a associarse a un acte nostre, y'ns proporciona l'alegria de sentirse ubriagat de l'ambient de puresa que aquí's respira, de l'entusiasme que alateja en tots los cors.

Aixó bé val, amics, lo sacrifici de les nostres lluites. (Aplaudiments).

No'n tenim d'altres de satisfaccions internes sino les que'ns proporciona lo compliment dels nostres deures de ciutadania y'l veure que hi ha tot un poble que rendeix pleitesia al nostre anhel y's posa decididament al nostre costat, disposantse a bregar ardidament pera que Reus prosperi y devingni un poble lliure y fort, redimit d'oligarquies explotadores y de caciquismes endogaladors.

En nostres llars s'hi menja'l pa blanc amassat ab la suor del nostre front. No s'hi menja pas lo pa amarg amassat ab rancúnies y odís, ab actes d'esclavatge y servilisme, dels vidvidors de la política. (Ovació).

Per xó us haig de dir que no volem altra cosa que governar junt ab vosaltres, ab tot lo poble; no ambicionem altra cosa que signi'l poble lo que regixi los seus destins. D'ensá que Reus es Reus, de sempre o de molt temps an aquesta part, perque ja'm guardaré pla bé d'injuriar la memoria dels nostres avis, que la nostra població se ven governada per pandilles d'oligarques, s'hagin dit conservadors, s'hagin dit possibilistes o lerrouxistes. (Aprovació). Y aixó s'ha d'acabar; s'ha d'acabar perque o sino aixó acabaria ab lo nostre poble. (Ovació).

Nosaltres no'ns cansem ni'ns cansarem de significar al poble la trascendental importancia que te pera'l seu benestar y progrés colectiu l'obra del Municipi. Es precis que d'aixó tothom se'n capaci y capacitanse, presti a la obra municipal la seva atenció y'l seu esforç si convé. Perque tingueho per ben entés, ciutadans, la prosperitat de Reus, lo floreixement colectiu de la nostra població están íntimament lligats ab la prosperitat y'l floreixement del Municipi. (Aprovació).

Ab un Ajuntament caduc o pitjor encara ab un Ajuntament que no imposi los principis de la més escrupulosa puritat en la seva gestió administrativa, no hi han escoles que reunixin les condicions de la pedagogia moderna, ni hi ha hospital degudament proveit de material y assistència en tots los ordres, no hi ha Casa de Maternitat ni Asil pera'ls vells, no hi ha cloaques ni empedrats (empedrats, sí; pero massa cars), no hi ha, en fi, cap dels elements que son la base y'l fonament del enfortiment moral y material dels pobles. (Aplaudiments).

Per xó no'ns cansem nosaltres de predicar de que'l poble intervingui la vida municipal; de que fiscalisi directament la gestió dels regidors; de que imposi la raó y la justícia en lo que's tracti de burlarla. Doncs lo Municipi es la Casa del Poble, la Casa Comunal, la de tots los ciutadans; en la qual hi tenen dret tots los vehins sense distinció de classes ni partits, perque la llei los ampara.

Oh, la llei! Afortunadament encara n'hi ha de lleys pera certs Municipis. (Aplaudiments).

Y aixó ho dic apesarat. Perque es molt trist pera mí, home d'arrelades conviccions autonomistes y descentralisadores, haver de rendirme a l'evidencia pera reconeixer com en determinats casos les lleys coercitives son necessaries: fan l'efecte d'un pany de maleta. (Aplaudiments).

Després de lo dit deo' parlar de lo succés a Casa de la Vila.

No us creyen que'ns retiréssim de l'Ajuntament per lo correugat, solament en la darrera sessió. No, no; hauria sigut donar una importancia a l'arcaldé que no té. Lo correugat sobreixi la copa; fou lo que rematá una serie de desatencions grolleres y descortesies inculcables de que hem sigut objecte durant nostra gestió en lo Municipi.

A nosaltres a Casa de la Vila no se'ns consulta pera res y tot se fa a la nostra espatlla; ens han negat medis elementals de fiscalisació. Lo partit que governa, governa pel partit, no governa pera'l poble. Heusaquí la causa de totes les desatencions y descortesies de que hem sigut objecte. (Aprovació).

Jo no sé si obrarem prou bé en abandonar la sessió. Pero aixó a vosaltres toca dirho. Entenc, no obstant, que nosaltres no podem esser presidits pel senyor Ciurana. Perque se'n ressentiria la nostra dignitat ultratjada, y com que la nostra dignitat es la vostra, dels que'ns elegiren pera'l càrreg de regidor que desempenyem, vosaltres diréu si estic en lo just en la meva apreciació. (Bé, bé! Grans aplaudiments.)

Lo senyor Ciurana no us creyá que ens hagi ofés, a pesar de tot. Perque'l senyor Ciurana no'ns pod ofendre a nosaltres (aplaudiments); es massa diminut, es massa insignificant. Pero sí que ens indigna que qui'l feu nomenar arcalde, que'ls elements que'l posaren en candidatura, contiuguin aguantantlo, sapiguent com sabém que no están conformes ab la seva gestió. Aixó, aquesta covardia o falta de civisme, acaba de fer imperdonable lo nomenament del senyor Ciurana pera arcalde de Reus. (Aplaudiments).

Perque'l senyor Ciurana no's representa an ell en lo Municipi ni en la Arcaldia, hi ha qui'l va elegir, y a qui lo va elegir es l'logic ferlo responsable dels seus desacerts, mentres no'l desautorisi. També hi ha qui'l feu nomenar arcalde, y a fé que no va tindre mala pensada, perque, senyors, aquest arcalde, ab tot y esser un «don Nadie» ens costa més car que'ls demés. (Espectació).

He tingut la curiositat de mirar lo que ha gastat lo senyor Ciurana per lo que se'n dinen «gastos de representació» y resulta que al mes d'Agost (sols fins al mes d'Agost estava posat als llibres) ja portava gastades la friolera de 1,800 pessetes y aixó que en lo que va d'any no ha hagot pas de prodigarse en recepcions ni rebudes de ministres, perque no hi hagut ni una cosa ni l'altra.

Ara bé; en igual fetxa dels altres anys portaven gastades los demés arcaldes unes 400 pessetes. (Sensació.) Vegis ara síns surt car l'actual arcalde don Josep Ciurana. (Mostres d'aprovació y aplaudiments).

No vall pera acabar entrar a discutir una vegada més lo projecte Caballé. Sols vall fer ressaltar l'empenyo que tenen los de la majoria en que's concedeixi la exempció de subasta, pera la demanda de lo qual s'apoyen en que'l manantial Caballé es l'únic que hi ha al entorn de Reus. En bona lògica, doncs, no'ls hi havia de fer por ni'l concurs ni la subasta, perque qui s'emportaria la concessió fora lo senyor Caballé.

Pero ells se volen desentendre d'aixó y tracten de passar per damunt de la llei. Y aixó no ho lograrán si es: que hi ha moralitat a les altures, doncs nosaltres ja'ns cuidarem de lo demés seguint pas a pas lo desentrotlle de la qüestió.

Ara lo que hi ha, es que vosaltres, es que tot lo poble ens ha d'ajudar. Perque creyenho, lo poble que té civisme, conciencia dels seus drets y virilitat pera fèrsels respectar, an aquest poble se se l'atropella impunement y sempre surt

victoriós en les seves empreses. (Ovació que dura llarga estona).

S'aixeca pera parlar l'Evarist Fàbregas y es rebut ab forts aplaudiments.

Diu que's trobava avuy a Barcelona pero al tenir noticia de que se celebrava aquest acte ha volgut associarse a la protesta dels seus companys contra l'arcaldé y tot lo que vé succeint a Casa de la Vila.

Afirma que s'ha d'exigir la dimissió del senyor Ciurana a qui'l feu arcalde, perque no ostenta pas aquest càrrec, no es pas arcalde per generació espontània. Hi ha algú darrera d'ell y es cap aquí ont se deu anar pera exigir responsabilitats, doncs lo senyor Ciurana es massa poca cosa pera esser combatut. (Aprovació).

Acaba fentse solidari de lo fet pels seus companys de Consistori en la darrera sessió, y invita al poble a que demostrí la seva virilitat imposant la seva sobirania. (Ovació).

Seguidament llegí les conclusions de l'acte nostre company Loperena, y's doná per acabat, sortintne tothom molt ben impresionat de les paraules dels oradors y l'entusiasme del públic.

No publiquem les conclusions del miting perque ja ho ferem ahir.

Una ensenyansa de la guerra

Lo militar y l'escriptor de coses militars don Leopold Bejarano, publica uns interessants articles sobre la potencia militar y'ls èxits dels pobles balkànics, en relació ab l'exèrcit espanyol. Son molt dignes d'esser coneeguts aquets datos que extreyem dels estudis de l'eminent escriptor.

Lo pressupost de Guerra d'Espanya es de 188 milions de pessetes, en números rodons. En les mateixes atencions Bulgaria gasta 30 milions y mitg, Serbia 34, Grecia 21 y Montenegro 45 mil. Tots reunits, aquests Estats balkànics, gasten cada any 190 milions menys que Espanya.

En temps de pau, sostenen los Estats balkànics 165 mil homes; Espanya 115 mil. Diferencia en contra 50 mil homes.

Los qüefes y oficials—aquesta es la partida més interessant—de l'exèrcit espanyol puja a 16,881. A Bulgaria, Grecia, Serbia y Montenegro, no son més que 7,432.

Les quatre nacions federades tenen un 10 milions d'habitants y menys de la meitat, de la superficie d'Espanya.

Ab tot aixó tenim, que gastant Espanya 100 milions més cada any que aquelles nacions, te en temps de pau cinquanta mil homes de menys; que'l material de guerra dels Estats balkànics es modern y immillorable, y'l de Espanya vell y deficient; que les movilizacions dels balkànics han sigut model de movilizacions, mentres que la petifa movilizació que motivá la vaga ferroviaria costá a Espanya 14 milions, la mitat del pressupost de Grecia; que la oficialitat balkànica demostra que esta va preparadissima per la guerra, mentres que en lo Rif se sofrí més d'un desastre, perque les columnes, algunes columnes, se perdien a 3 kilòmetres de Melilla.

Lo mateix escriptor, contestant a un comunicant que li demanava proves de algunes afirmacions, escriu textualment aixó, que podria esser, pera nosaltres objecte de molt profitoses meditacions:

«Inferior en número la artillería española a la de Grecia, Montenegro, Serbia y Bulgaria? Hablen estas cifras: tenemos 152 piezas de campaña y 1.500 de sitio; total, 1.652.

Bulgaria tiene 1.166 cañones, Serbia 1.894, Grecia 198, y el diminuto Montenegro 112. Suman estas cuatro cantidades, 2.570. Luego son superiores a nosotros en 918 bocas de fuego.

Incluyendo el material de ametralladoras en el estudio de artillería, aún cuando sean los infantes quienes las manejan, vaya un sólo dato para no recargar las tintas negras: el ejército español tiene dos ametralladoras más que el ejército montenegrino. No hace

falta, pareceme, que se hable de las ametralladoras de los otros países, que son gigantes al lado de Montenegro.

¿Inferior en calidad nuestro material al de los Estados balkánicos? La fecha de las adquisiciones excusa la demostración. Servia ha dotado de piezas a sus artilleros en los años 1903 y 1909. En Agosto de los mismos años compró Bulgaria 111 baterías de seis unidades de tiro rápido (666 cañones); Grecia y Montenegro renovaron totalmente el material hace meses. Todos, absolutamente todos, los cañones de los cuatro Estados son la última palabra de la producción alemana y de la francesa; los tremendos Schneider y Saint-Chaumont.

En España aún vemos a los lomos de los mulos que transportan las piezas de montaña los viejos Krupp; y contemplamos en las costas y en los fuertes los ya casi ineficaces Sotomayor, Plasencia y Ordóñez. Si el arma lo de ineficaces, pongamos anticuados.

Y conste, para final, que esos países han comprado su artillería con presupuestos extraordinarios, y nosotros también. Es decir, que para el balance de las cifras del presupuesto ordinario de Guerra en nada influye el dineral que representan esos miles de cañones. Pero acusan los datos apuntados un juicio, una orientación militar bien distinta en los Estados balkánicos de la que nos preside. Unido esto a los ciento y pico de millones que anualmente gastamos en Guerra más que las cuatro naciones juntas, ¿qué no podríamos escribir de amargo comentario?

ESPECTACLES

SALA BRUS
Escalides sessions de cinematograf tots los dijous, dissabtes y dies festius.

KURSAAL DE REUS
Grans sessions de cine pera avuy, en les que s'exhibirà la interessant pel·lícula de 1000 metres «El mas fuerte». Prens y hores de costum.

Informació Local

Sortida del Sol: A les 6'36. Posta: a les 4'35.
Lluna: Surt a les 10'24.—Se pon a les 5'45.
Sant d'avuy: Sant Diego.
Sant de demà: Sant Estanislau.

Assassinat d'En Canalejas

Ahir causá profunda sensació en nostra localitat la noticia de l'assassinat d'En Canalejas.

Confirmada la noticia, circulá ràpidament per la població y era tema de totes les converses. «Diari de Reus» publicá un suplement donant la noticia, abvisions detallades i abnd.

Los diaris de la nit de Barcelona eren arrebasats de les mans dels venedors.

No tenim prou espay pera donar detalls dels fets. Ademés, ja'ls donarán y extensos, los diaris informadors.

Sots ens hem de limitar a protestar del fet, perque com a homes de cor no'ls concebem.

Al coneixes la noticia de l'assassinat d'En Canalejas, l'Arcaldia dirigi telegrams de protesta, associantse al dol nacional en nom de Reus; al Govern y a la vinda del senyor Canalejas.

La Junta Municipal de Vocals, associats també acordá telegrafiar ab lo mateix sentit que l'Arcaldia.

Suposant que la sessió municipal de vocals associats celebrada ahir nit seria presidida per l'arcaldé de R. O., doncs nostres amics regidors de la minoria nacionalista deixaren de concorre a la sessió, persistint en lo seu propòsit de no tolerar la presidència del senyor Ciurana després de lo correugat lo prop passat divendres.

GRAN HOTEL PARIS-CONTINENTAL

Plassa de Prim 3, REUS. - Teléfon 76

Propietari: A. PEDROLA

Magnífics departaments pera familia. :: Servey especial de primer ordre per grans bodes y banquets. :: Luxosos salons independents. :: Cuina, la més selecta GARAGE PER AUTOMOVILS.

Contra lo suposat, la sessió fou presidida pel primer tinent d'arcalde senyor Pallejó lo qual ens fa creure que'l senyor Cirrera va perdre la frescura que'l caracterisa.

SE VENEN aparadors, armaris y utensilis pera una drogueria. Donarán raó en aquesta impremta.

En un periódic barceloní, hi trobem la notícia de que variis aficionats a la música, d'aquesta ciutat, realisen actives gestions pera lograr que la Sinfónica de Madrid vingui a donar dos concerts en la propera primavera.

S'ha concedit al catedràtic d'aquest Institut nostre distingit amic don Antoni Porta la gratificació anyal de 500 pessetes per acumulació de cátedres.

Anit arribá a Tarragona, de retorn de Madrid, lo governador civil de la provincia don Frederic Schwartz.

BORRAS-DENTISTA MERCADAL, 16-REUS

En la propera edició publicarem l'extracte de la sessió de la Junta municipal de vocals associats que tingué lloc anit, aprovantse l'empréstit de 650.000 pessetes.

Lo passat diumenge tingué lloc a la Sala Reus l'anunciat concert per la Banda d'acordeons, havent obtingut un gros éxit y havent tingut de repetir varies de les composicions que executaren.

Ens fem resó dels elogis prodigats a dita Banda d'acordeons tot desitjantlos nous éxits, que obtindrán segurament si segueixen los seus estudis com fins ara.

Gimnasia-Lluita japonesa

Informació comercial diària

Preus corrents del dia d'ahir

Cereals y llegums

Blat.—Aragó superior a 19.— ptes. los 55 kilos.
> Id. mitjà a 17.50
> hortalissa a 15.—
> Cómara a 13.—
Ordi.—Aragó superior a 19.—
> Urgell a 18.—
> Comarca a 10.50
Moreson.—Aragó superior a 19.—
> Cómara a 15.—
Faves.—Comarca a 15.—
Favos.—Comarca a 13.—
> Andalusia a 27.—
> Valencia a 18.—
Burdanyes.—Comarca a 16.—
Fesols.—Comarca a 15.—
> Urgell a 14.—
Garrofes.—Nova a 23 rals quintà
> Vella a 24 rals quintà

Situació del mercat. Animat, especialment en la garrofa nova.

Farines y despullas

Farina de 1.ª a 43.— ptes sach de 100 kilos.
> redona a 41.—
> 2.ª R. a 30.—
> 2.ª B. a 29.—
Farineta a 18.50 ptes. sach de 70 kilos.
Tercerilla a 16.50 id. sach de 70 id.
Trita a 30 rals lo sach.
Segó a 21 id.

Esperits

Destilats a vapor de 95 a 96 graus 000 a 000 ptes.
Id. de 94 a 95
Rectificat de 96 a 97
Desnaturalizat de 88 a 90

Situació del mercat. S'han venut importants partides d'aquest article, degut a la gran elaboració de misteles efectuada aquesta campanya, passada la qual es de preveure baixará'l preu.

Vins

Negre superior de 6 a 6 1/2 rals gran.
Id. corrent de a 6 id.

Blanch superior de 6 a 6 1/2 id.
Id. corrent de a 6 id.
Rosat de 6 a 6 1/2 id.
Mistela.—Negra de 48 a 54 ptes. carga
Blanca, de 42 a 46 id.
Granata, de 50 a 55 id.
Moscatell, de 60 a 65 id.

Situació del mercat. Motivat per l'agotament de caldos de la cullita vella, s'ha entrat a la nova campanya ab preus ferms, mes encara no s'han efectuat operacions d'importancia.

Ametlles

Mollar en crosta a 60.50 ptes. sac 50 Ks.
Esperansa 1.ª en gra a 115.— qq. 41.600
> 2.ª a 110.—
Comú del país a 105.—
> d'Aragó a 102.50
Llargueta a 112.50
Planeta a 125.—

Situació del mercat. Solicitud a l'ametlla mollar.

Avellanacs

Garbellada a 45.— ptes. sac 58 1/2 kilos.
Propietari negreta a 44.—
> embarc a 43.—
En gra 1.ª a 72.—
Id. 2.ª a 70.—
Situació del mercat. En gra sostingut, en crosta fluix.

Pesca salada

Bacallá: Després del arribó del vapor «Victoria» quedá lo mercat ab suficientes existencies pera'l consum.
Cotisantes:
> Islan, Libro 46 y 47 ptes. los 40 k.
> Id. id. mitjà 43
> Id. Faxe superior 46
> Id. id. primera 45
> Id. id. mitjà 43
> Noruega atrassat 43

S'espera per aquesta setmana un vaixell ab cargament de bacallá.

Sardines: Segueix l'escasos d'aquies sardines, pero segons noves de Galicia fan preveure lo retorn de la tan esperada pesca. Los darrers arribos se vengueren.

Viveros 46 ptes. miller.
Carinos 40
Cedeiras 40
Coruñas 36 y 38
Arosas parrochas de 6 a 10
Vigos medianillos de 14 a 17
Ayamontes 3 y 18 5/8 a 34

No milloren en calitat los peixos d'Andalusia, en cambi los de Galicia venen immillorables.

Tunynes: Les poques existencies magatzemades pretenen preus fabulosos, no obstant acabada l'epoca de consum.

CAMVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindicat del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus

EXTRANGERS

Londres 90 dit. 26.63 din.
Idem 8 div. >
Idem vista. >
Paris vista. > 6.10
Marsella vista >
Hamburg vista >

VALORS LOCALS

435 Gas Reusense
525 Industrial Harinera
700 Banco de Reus de Espanya
200 C. Reusense de Tranvias
250 C. Reusense de Tranvias privilegiades 5.
400 Electra Reusense
165 Empresa Hidrotélica
190 Electro-Química Ternet
540 Obligacions Manicomio Reusense.
2875 Manicomio Reusense
605 Institut P. Mata (2.ª E.)
605 Institut P. Mata (3.ª E.)
500 Obligacions Electra Reusense.

BORSI DE REUS

Cotisació a Barcelona a les 4 de la tarda d'ahir segons telegrama de la Banca Arns
Interior 83-72
Amortizable >
Orenses. 25-70
Norts. 94-55
Alacants. 89-15
Banc Colonial. 64-37
Banc Vitalici. >
Oblig. 4 p.ª Alemanya. 94-50
Oblig. 2 1/2 p.ª França. 56-75
Oblig. 3 p.ª Orense. 49-25

MADRID

GIROS

Madrid 7.30
Paris. 7.45
Londres. 27.12
Telegrama de la casa A. Lominae
Exterior. 90.00
Interior. >
Norts. 440.—
Alacants. 416.—

FUTURS DE COTÓ

Darrera cotisació en la Borsa de Liverpool
Tanca anterior Darrera tanca
Disponble. 6.78 6.79
Jáner-Febrer. 6.45 6.54
Febrer-Mars. 6.45 6.54
Mars-Abril. 6.44 6.54
Abril-Maig. 6.44 6.54
Maig-Juny. 6.43 6.54
Juny-Juliol. 6.43 6.58
Juliol-Agost. 6.40 6.52
Agost-Setembre. 6.31 6.45
Setembre-October. >
October-Novembre. 6.60 6.69
Novembre-Desembre. 6.48 6.57
Desembre-Janer. 6.46 6.55

Vendes a Liverpool 10 mil Bis.
Arribades en los ports dels E. U. en 1 dia 97 mil Bis.

Arribades en igual fetxa de l'any anterior 65 mil Bis.
Entrega follet explicatiu y reb ordres per les Borses de Liverpool, New-York y New-Orleans.
En Joaquim Sociats, carrer de Santa Agna, 20, de 6 a 8 de la nit.

Moviment del Port de Tarragona

datos facilitats per l'Agencia de don E. Fabrègas

Anunci de sortides de vaixells
Dia 13.—«Algol» pera Finlandia; consignatari Boade.
Dia 13.—«Castilla» pera Marsella; consignatari Mac-Andrews.
Dia 14.—«Paulina» pera Liverpool; consignatari Mac-Andrews.
Dia 14.—«Azulifarach» pera Cete y Marsella; consignatari Vilar.
Dia 15.—«Uranus» pera Holanda; consignatari Ferrer.
Dia 15.—«Ramonita» pera Nisa y Génova; consignatari Mallo.
Dia 16.—«Cabañal» pera Africa y Canaries; consignatari Masolas.
Dia 20.—«Bravant» pera Amberes; consignatari Mac-Andrews.

Ferrocarrils

Servey que regeix desde'l dia 1 d Setembre de 1912

De Reus a Barcelona
Surt a las 4.25 per Vilanova y arriba 8.12
> Vilafraça > 8.37 (m.)
> 6.54 > 9.2 (b)
> 8.40 > 10.39 (R)
> 14.13 > 17.40 (C)
> 17.16 > 20.34
> 21.32 > 23.36 (R)

De Barcelona a Reus
Surt 5.50 Arriba 9.22 (m.)
> 8.25 > 10.39 (R)
> 9.23 > 12.48 (C)
> 11.55 > 16.24 (R)
> 18.50 > 22.30 (R)

De Reus a Tarragona
Surt 6.30 Surt 9.12 Arriba 9.58 (m.)
> 11.54 > 14.18 (R)
> 13.18 > 16.45 (C)
> 14.18 > 17.40 (C)
> 16.30 > 19.57 > 21.47 (m.)
> 19.46 > 21.11 > 21.48 (R)
> 22.11 > 23.16 (R)

De Tarragona a Reus
Surt a las 5.40 Arriba 6.46 (m.)
> 7.11 > 8.28 (R)
> 7.15 > 9.3 > 10.44 (M)
> 12.17 > 13.11 > 14.3 (C)
> 17. > 18.45 > 20.28 (M)
> 20.9 > 20.45 > 21.5 (R)

De Reus a Lleida
Surt a las 8.22 y arriba a las 11.22 (corrent)
> 13.35 > 20.05 (m.)
> 17.59 > 22.03 (m.)
> 20.30 > 0.22 (m.)

De Lleida a Reus
Surt 5.20 Arriba 9.46 (m.)
> 16.15 > 20.17 (m.)
> 15.— > 17.58 (c.)
> 8.29 > 12.59 (m.)

LA HIDRAULICA REUSENSE

de EMILIA ULÉS

Gran fábrica de mosaichs hidràulichs

Aquesta fábrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos, en grans existencies de rajoles, lo que li permet poguer servir lo genere en immillorables condicions de duració y permanencia dels colors.

Preus sense competencia.—Camí de Biudoms, 3.—Reus

Companyia Francesa del Gramophone

Representació y diposit A. PERPINYA

Major, 22.—REUS Despaig: 24, pral.

Nous preus. Nous Aparells. Nous Discs.—Bellotges. Gramophons.—Discs.—Aparell BEBE ab quatre Discs, 50 ptes.—Catàlechs gratis.

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid

Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.ª, 2.ª - REUS

Métode nou y sens dolor pera'l tractament de les dents.—Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant lo paladar enterament lliure.—Construcció de dentadures de tots sistemes.—Especialitat ab extraccions sense dolor y coronas d'or y porcelana.

Preus económichs

Consulta: A Mora d'Ebre los dijous primer y tercer de cada mes, Gratuita de 12 a 1 tots los dies excepte ls dijous y dies festins

LINIA DE VALENCIA

Surt de Reus a Tarragona
Surt a las 7.38 y arriba a las 8.11 (m.)
> 9.57 > 10.30 (m.)
> 12.35 > 13.07
> 14.08 > 14.45 (m.)
> 18.08 > 18.35 (c.)
> 20.50 > 21.34 (m.)

De Tarragona a Reus
Surt 7.25 Arriba 8.10 (c.)
> 9.00 > 9.35
> 12.29 > 13.06 (m.)
> 16.36 > 17.14 (m.)
> 19.25 > 20.03 (m.)

Surt de Saló para Valencia.—9.18.—11.15.—17.07 (fins a Tortosa).—0.02.
Arriben de Valencia a Saló.—4.19.—9.17.—15.45.—18.33

Companyia Reusense de Tranvias

Servey de trens que regira desde'l dia 18 de Setembre de 1912

Sortides de Reus Sortides de Saló
Arribal de Rabustel Arribal de Rabustel

Tren de 6 a las 3.30 Tren de 2 a las 4.45
livo de 8 a las 8.18 Surt de 9.07
> 10.15 > 11.15
> 14.50 > 15.50
> 18.30 > 19.40

NOTA.—Desde'l proper diumenge, dia 22 dels corrents, fins nou avis en los dies festins se despatxaran bitllets d'anada y tornada de Reus a Saló a 0.55 pessetes, valides para tot lo dia.

Lo tren núm. 4 de les 3.30 surt de l'Estació camí de Saló.

Próxima obertura

MAGATZEM de material eléctric para lum, forsa, telefonía, timbres, calefacció, para-llamps, ventilació, transport y transformació d'energia. Construccions y reparacions. Representacions.

LLUIS ESCOLÁ Arraval de Santa Agna, 40-REUS

Clases de Música

del professor JOSEP ANGUERA, ex-alumne de solfeig y cant de l'eminent mestre Goula (pare) y del Conservatori del Licen de Barcelona.

Desde'l 15 d'October queden obertes les classes de solfeig, cant, mandolina italiana y espanyola y tota classe d'instruments para rondalla.

Llissons particulars y a domicili. Classe especial, pera senyoretas, de cant y mandolina de 2 a 4.

Arraval de N. Salmerón, 11, 1.ª - Reus

Academia Musical

— DE — FLORENCI COGUL

Ensenyansa de solfeig y violi.—Clases de 4 a 8 tardá.—Llissons a domicili.

Clases especials para l'ensenyansa de mandolina.

Arraval de Sant Pere, 9, 2.ª - REUS

BOTES

Teodor Vernet S. Francisco Xavier, 4. Reus

Se venen botes de 4, 2 y 1 carga, de superior calitat a preus baratos.

Eduard Recasens Corredor de Comers colegiat.—Intervenció de tota classe d'operacions als Banchs de la localitat.—Compra-venta de paper extranger.—Operacions de banca y borsa.

Arraval de Santa Agna, 55. Teléfon 108

ENOFOSFORINA

Reconstituent lo més eficaç y ràpit pera les convalescencies y agotament.

Retorna l'apetit, lo benestar y l'alegria.

Es tónic cerebral perque remineralisa la **MATERIA GRIS** donantli vitalitat y energia.

Se ven a tot arreu y a casa de l'autor

Farmacia Serra

Arraval de Santa Agna, núm. 80; y
Farmacia Nova de N. Batalla - Portal Jesús

REUS

Temporada d'hivern

Temporada d'hivern

Immens assortit de trajos y abrics. Preus inverosímils

IBARRA Y C. Stat. en Cmta. SEVILLA

LINEA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots los dijous sortida fixa del port de Tarragona pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes y San Sebastián. — Servey ràpit eventual pera Galicia y Nort d'Espanya ab escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao, empleant solsament 14 dies en lo viatge. — S'expedeix couaixement directe pera Larca y Sant Esteva Pravia ab trasbord al vapor "Luarca núm. 3, y pera Dunerque als vapors de la Companyia Francesa: "Dennia y d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unich servey fixe y setmanal pera Cette y Marsella tots los divendres

PROXIMES SORTIDES

Pera la Costa d'Espanya

Pera Cette y Marsella

Nbre.	14	Vapor Cabo Quejo	Novembre 15	Vapor Cabo Nao		
"	21	" Roca	"	22	"	San Martín
"	31	" Nao	"	29	"	Creux
Desembre 5	"	" San Martín	Desembre 6	"	"	San Vicente
"	12	" Creux	"	13	"	Peñas

Pera més informes, al consignatari a Tarragona: **Dr. MARIAN PERE** - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

¡Alerta tot lo món!

Polvo regenerador pera fer pondre 3.000 ous al any ab sols deu gallines! 3.000 ous!

Primer y únich a Espanya (Patent per 20 anys). — Descubrimment marvellós. — Resultats sorprenents. — Ponen tots los dies y en totes les estacions de l'any, fins en lo temps més oró de l'hivern: nombrosos testimonis.

Gasto insignificant. — Demanéu follet explicatori. — Demanéu sempre la marca 2 GALLINES NEGRAS, ab firma de l'autor: Dr. Donato Araujo.

AGENT A: **JOAQUÍN FAU** Mallorca, 184, CATALUNYA: BARCELONA

Agent dipositari a Reus y sa comarca: **AUGUST PADRÓS FÀBREGAS**, Arraval de Robuster, 20.

De venda en totes les bones droguerías

LA PIEL

LA SANGRE

La medicina depurativa racional es un medicamento cuya importancia nadie ignora. No quiero hablar naturalmente de los fantásticos medicamentos que aparecen cada día y que se anuncian por propaganda más o menos lisonjeras; estos son gases peligrosos que utilizan.

Quiero hablar de una medicina seria, científica, teniendo por resultado, no solamente purgar la sangre de los «Humores» (materias agrias), de los «Viruses» que le han invadido; sino tambien reconstituirla por decirlo así, clarificarla, devolverle su composición normal y ponerla al abrigo de toda corrupción ulterior.

En las enfermedades de la Piel, por ejemplo, que se manifiestan por

Botones, Humores, Eczemas, Furunculos, Herpes, Sarpullidos, Rojeres, Picazones, Apostemas, Enfermedades del cuero, Cabeludo, Evacuación de la nariz y de las orejas.

donde la sangre infectada lleva a las diversas regiones del organismo los virus morbosos que las envenena; en donde la piel y las mucosas se cubren de Botones, Rojeres, Ulceras, el Depurativo Richelet produce un resultado casi instantáneo.

Ataca directamente la causa y accesoriamente los efectos de la enfermedad. Bajo su acción el germen se destruye y, por consiguiente, no hay de temer más las manifestaciones que provengan de su existencia.

Ademas, el sujeto que padece Dermatitis (enfermedad de la piel) está prevenido, por decirlo así, por las manifesta-

ciones exteriores que se encuentre amenazado de perturbaciones internas, ligados por su origen mismo, a las que se producen en la superficie de la piel. Eso es como una advertencia característica que es menester tener mucho cuidado.

Tratamiento racional depurativo

desembarazarse, de una vez, de una incomodidad exterior desagradable y de un mal interior muy temible. Una vez terminado el tratamiento, la sangre viciada no solamente está purificada, sino que está regenerada.

Ademas de la certeza de la curación, el Depurativo Richelet aun ofrece ventajas preciosas. Estas consisten en la simplicidad del tratamiento que no exige ni descanso, ni cesación de trabajo.

Todas las personas que necesitan refrescar, purificar, clarificar la sangre y desembarazarla de los humores que contiene han de hacer uso de este depurativo y así evitarán los gastos de medicamentos y tratamientos sin resultado que anuncian por todas partes.

Todos los ensayos tuvieron buen éxito, y no se ha producido jamás una recaída, después de la curación.

El precio del tratamiento es proporcionado con todas las condiciones de la fortuna. (Existe tambien un tratamiento para los niños de 3 años hasta 16.)

Acaba el señor RICHELET de instalar depósitos de su tratamiento en todas las boticas y droguerías de España. Un folleto, en lengua española, tratando de las enfermedades de la piel; ha de ser remitido gratuitamente, por los depositarios, a todas las personas que lo pidan.

Para obtener tambien gratuitamente ese folleto, basta dirigirse al señor **L. RICHELET** 13, rue Gambetta, en Sedan (Francia)

De venta en Reus: **A. Panyed** Lloberas, Llovera 47. — Antonio Serra, Arrbl. Sta. Ana 80.